

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach . . .	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem . . .	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem . . .	8,67 „
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. — — —	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Sroda: Gerwazego i Protaz.
Czwartek: † Alojzego Gonzagi

CHOJNICE, czwartek dnia 20. czerwca 1929 r.

Słońca wschód 3.39 zachód 20.24
Księżycy wschód 19.19 zach. 2.10

Przyszłe zjednoczenie Europy

Z zagadnień międzynarodowych

Już zaraz po ukończeniu wojny światowej z powodu ogólnego ciężkiego położenia gospodarstwa zaczęły w prasie różnych krajów krążyć projekty stworzenia stanów zjednoczonych Europy na wzór Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Do podobnego celu dąży zresztą już dzisiaj Liga Narodów, gdzie już niejednokrotnie omawiano projekty zjednoczenia gospodarczego Europy, streszczające się w większym niż dotąd zbliżeniu się ekonomicznym państw europejskich i ewentl. przeciwstawieniu się konkurencji ekonomicznej i handlowej w innych częściach świata.

Nie można jednak na razie zapatrywać się optymistycznie na pomysł zjednoczenia gospodarstwa Europy, a tem bardziej na tak zwaną konstrukcję Stanów Zjednoczonych w Europie, gdzieby z natury rzeczy musiały odgrywać rolę unifikacyjne dążenia i w zakresie politycznym.

Stany Zjednoczone w Ameryce Północnej zajmują przecież nie cały obszar tej części świata, ale tylko jej czwartą część i powstały jako państwo, gdzie dominującą rolę odgrywa rasa anglosaska. Zaś inne państwa amerykańskie bynajmniej nie okazują chęci bliższego zjednoczenia się z tym najpotężniejszym państwem amerykańskim.

Pozatem trzeba się i z tym liczyć, że tradycje narodowościowe, państwowe i historyczne odgrywają w Ameryce znacznie mniejszą rolę, aniżeli na starym lądzie. Nie istnieją tam też wcale tak zw. spory o wyrównanie granic.

Przeciwko realizacji projektu utworzenia Stanów Zjednoczonych Europy przemawiają jeszcze inne okoliczności, ale już z powyższych względów można wyciągnąć wniosek, że według dużego prawdopodobieństwa pomysł organizacji Stanów Europejskich trzeba zaliczyć jeszcze do utopii, bardzo przyjemnej może dla wszystkich miłośników pokoju, bardzo z niejednych względów pożądaną przez niejednych, ale realnie przynajmniej na razie niewykonalnej.

Biorąc jeszcze pod uwagę duże różnice w rozwoju gospodarczym poszczególnych państw europejskich, łącznie z historycznie od wieków trwającymi antagonizmami narodowościowymi, a po części może i religijnymi, nie można też dużo praktycznych wyników oczekiwać z dotyczących dążeń niektórych jednostek.

Pierwszym praktycznym rezultatem takiego, jeżeli nie zjednoczenia, to chociażby zbliżenia gospodarczego państw europejskich, byłoby częściowe złagodzenie, czy też zupełne zniesienie tych ochron celnych, które odgradzają się od siebie państwa europejskie i utrudniają łącznie, ekonomiczną tych narodów, które pod względem rozwoju gospodarczego stoją wysoko. Projekt unji celnej między Polską a Czechosłowacją istnieje już oddawna, ale różne względy stoją na przeszkodzie jego zrealizowaniu.

Nie jest jednak wykluczone, że kiedyś i projekt „Paneuropy” dojść może do skutku. Ludzkość bowiem szybkimi krokami dąży drogą dzisiejszego postępu.

Pierwsze chwile samodzielności państwa watykańskiego

Stosunek państw świata do Watykanu. — Przepisy policyjne w Watykanie. Ustrój administracyjny i społeczny. Ilość obywateli. Strona gospodarcza

Rzym, 16. 6. 1929.

Z różnych stron z racji dokonanej ugody między Watykanem a rządem włoskim zadawano sobie pytanie, czy suwerenność nowego państwa Watykanu musiałaby być uznana przez inne państwa jakimś aktem oficjalnym. Rzecz jest oczywistą, że nie. — Przedewszystkiem wiele państw — i to nie tylko katolickich — ma swych stałych przedstawicieli akredytowanych przy Stolicy, czem dawały wyraz niedwuznaczny, że dla nich Stolica Apostolska nigdy nie straciła swej suwerenności nawet po roku 1870, gdy oficjalnie przestała istnieć na mapie, jako państwo samodzielne.

Inne państwa, te które ze Stolicą Apostolską nie mają normalnych stosunków dyplomatycznych, o ile pozostają do Głowy Kościoła w nastroju przyjaznym, jak np. Stany Zjednoczone, zostaną zapewne zawiadomione o fakcie dokonanym przez rząd włoski, poczem pospieszają prawdopodobnie ze spontanicznym aktem uznania nowego Państwa Watykanu, aczkolwiek dla innych państw nowopowstałych procedura wymaga aby one same wystąpiły o ich uznanie. Dla wyjątkowe go jednak Państwa Watykanu uczyniłoby się też wyjątek w tej procedurze.

Trzecia kategoria państw, czyli te które są wobec Stolicy Apostolskiej wyraźnie niezyczliwe, zostałyby zawiadomione tak jak poprzednio, ale prawdopodobnie zadowoliliby się przyjęciem tylko faktu do wiadomości, Takie są narazie przewidywania.

Odrodzone państwo „Miasto Watykanu” weszło już tymczasem na drogę normalnej egzystencji suwerennej. Posiada już swe straże graniczne, wymaga okazania paszportu przy wejściu do Muzeum watykańskiego, nie pozwala na przebywanie na swym terytorjum poza godziną jedenaście wieczór — a szkoda, bo nigdy kopuła Świętego Piotra nie jest tak piękna i nastrojowa, jak oglądana w nocy przy świetle księżycy z wewnętrznych podwórzy, okrażających Bazylikę.

Słowem, prawa suwerenne zastosowano już niemal w całej pełni. Ojciec Święty wydał prawa obowiązujące, rodzaj konstytucji dla nowego Państwa Watykanu, z których najważniejszym jest t. zw. „Legge Fondamentale” (Prawo zasadnicze),

regulujące najwyższe władze nowego państwa.

Prawo to stanowi, iż pełna władza, zarówno prawodawcza, jak wykonawcza i sędziowska, spoczywa w rękach Ojca Świętego, zaś w czasie Jego nieobecności władza ta przechodzi do Świętego Kolegium.

Władza prawodawcza w zakresie czysto administracyjnym zostaje przez Ojca Świętego w znacznej mierze przekazana gubernatorowi państwa Watykanu, zaś organem doradczym nowego państwa jest rada generalna państwa Watykanu, a rola jego polega na udzielaniu swej opinii, ilekroć zostanie do tego powołany przez papieża lub gubernatora.

Chorągiew „Miasta Watykanu” nosi barwy żółtą i białą, przyczem na tej ostatniej widnieje obraz tjara i kluczy. Godło państwowe stanowi tjara i klucze na czerwonym polu. Pieczęć państwowa nosi w środku tjarę i klucze, okolonę napisem: „Państwo Miasta Watykanu” (Stato della Citta del Vaticano).

Obywatelami nowego państwa są kardynałowie, mieszkający tamże lub zamieszkujący stale w Rzymie, oraz wszyscy urzędnicy i funkcjonariusze nowego państwa.

Jest ich bardzo niewiele — ogółem około 400 osób wraz z rodzinami.

Państwo Watykanu posiada własną pocztę i telegraf, a wkrótce mieć będzie własną monetę, jednak do czasu jej puszczenia w obieg ma kurs narazie jeszcze moneta włoska. Niezmiernie ciekawą jest paragraf, regulujący handel w nowym państwie. Stanowi on poniekąd monopol państwowy, zaś surowy paragraf „o wywozie” zabrania... wywozu żywności z Watykanu na terytorjum włoskie.

Porządek publiczny, czuwanie nad moralnością, opieka nad bezpieczeństwem osób i mienia obywateli, oraz nad higieną, należy do gubernatora.

Oto główne podstawy praw obowiązujących nowo powstałe państwo, którego władza pomimo najmniejszej na świecie przestrzeni, najszerzej sięga, choć nie siłą, ani wojskiem, ani przemocą narzuconą.

Poświęcenie pomnika ku czci arcybiskupa Cieplaka

Dokonał go arcyb. metropolita Ropp we Wilnie. — Udział Księża Biskupów, władz i społeczeństwa. — Wiązanka lilji na płycie grobowej

Wilno, 19. 6. 1929.

W Bazylice Wileńskiej odbyło się wczoraj odświeżenie i poświęcenie pomnika na grobie arcybiskupa Cieplaka. Jak wiadomo prochy tego wielkiego męczennika zostały w roku 1926 po jego śmierci w Ameryce przewiezione do Wilna i złożone w bazylice.

Poświęcenia dokonał arcybiskup metropolita Ropp w obecności kilku księży Biskupów, przedstawicieli rządu, władz i społeczeństwa.

Następnie arcybiskup Ropp odprawił uroczyste nabożeństwo żałobne. Po nabożeństwie wygłoszono kilka kazań, sławiących pamięć arcybiskupa Cieplaka, jego cnoty jako wielkiego syna Kościoła i Polski oraz jego hart i niezłomność w kazamatach czerezwyczażki bolszewickiej.

Imieniem Polaków amerykańskich złożył na płycie pomnika wiązaną lilji, przewiązaną wstęgami o barwach narodowych prezes Kruczek.

Niemcy śmiało dokonują zbrojeń na morzu

Uchwalono dalszą budowę pancernika i krążownika

Berlin, 19. 6. 1929.

W berlińskim reichstagu odbyło się wczoraj głosowanie w sprawie uchwalenia drugiej raty na budowę pancernika i uchwalenia ostatniej raty na budowę krążownika.

Frakcja komunistyczna stawiała dwa wnioski jeden o skreślenie sum na budowę pancernika,

drugi o skreślenie sum na budowę krążownika.

Oba wnioski upadły.

Charakterystyczne, że frakcja socjalistyczna głosiła za pierwszym wnioskiem komunistów, natomiast ministrowie socjalistyczni głosowali przeciw temu wnioskowi. Co do drugiego wniosku socjaliści głosowali przeciw.

Mac Donaldowi podstawiono nogę

Konserwatyści opublikowali jego artykuł o mniejszościach narodowych. — Okazuje się, że premier angielski nie jest przyjacielem Polski. — Protesty napadniętych państw

Londyn, 18. 6. 1929.

Wielkie wrażenie w londyńskich kołach politycznych wywołał fakt wydrukowania w niedzielę w „Sunday Times“ artykułu premiera Mac Donalda, który ten napisał podczas wyborów do parlamentu a w którym ostro piętnuje politykę wobec mniejszości narodowych uprawianą we Włoszech, Jugosławii, Polsce i Rumunii.

Artykuł opublikowany został z archiwum redakcji, ponieważ Mac Donald sprzedał go w swoim czasie biuro korespondencyjnymu.

Ogłoszenie artykułu w chwili, gdy jego autor stanął na czele Wielkiej Brytanji, wywołało poruszenie, ponieważ dzisiaj Mac Donaldowi nie wypada przyznać się do swoich myśli z przed wyborów.

Ambasador włoski w Londynie złożył już energiczny protest w angielskim ministerstwie spraw zagranicznych przeciw napaści Mac Donalda na rząd włoski.

Jak się korespondent „Dziennika Bydgoskiego“ dowiaduje, mają rządy: polski, jugosłowiański i rumuński podobnie zaprotestować w Londynie.

Ogólnie uważane jest opublikowanie artykułu za minę podłożoną przez konserwatystów rządowi socjalistycznemu. Fakt jednak pozostaje nie zmieniony, że poglądy obecnego szefa rządu angielskiego roją się od tendencyjnych błędów w sprawie mniejszościowej.

Czteropiętrowy dom mieszkalny w płomieniach

Groźny pożar w Berlinie. — Przyczyną ognia nieostrożność robotnika. — 100 osób wyratowano przez okna. — Skok z 4 piętrowej wysokości na płot drucziany

Berlin, 19. 6. 1929.

W dzielnicy Berlina Alt Moabit wybuchł wczoraj po południu olbrzymi pożar wskutek nieostrożności pracownika jednej z firm.

Pracownik ów znajdował się w sklepie i napełnił puszkę spirytusem. W pewnej chwili wpadł mu ołówek do puszek. Nie mogąc go w ciemnościach wydobyć pracownik zapalił zapalniczkę.

W tej chwili spirytus zajął się płomieniem. Niebawem też zapłonęło ubranie na oym pracownika. Z ubrania ogień przetrzucił się na liczne beczki benzyny.

Wnet pożar ogarnął cały 4-piętrowy gmach. Mimo energicznej pracy 50 samochodów straży pożarnej dom spłonął doszczętnie.

Akcja ratunkowa trwała kilka godzin. Mieszkańcom górnych pięter wskutek zapalenia się schodów droga ucieczki została odcięta. Straż pożarna ratowała zagrożonych przez okna za pomocą drabin i prześcieradeł.

W ten sposób uratowano przeszło 100 osób.

Życia na szczęście nikt nie utracił. Kilka osób jednak odniosło lekkie rany. Jedna kobieta zaś walczy nawet ze śmiercią. Zdenerwowana grożącym niebezpieczeństwem niet czekała przybycia straży, lecz wyskoczyła oknem z 4 piętrowej wysokości i upadła na drut ogrodzenia.

Straty są bardzo poważne.

Turcja uroczystie powita prochy gen. Bema

Wielkie przygotowania w Konstantynopolu

Angora, 19. 6. 1929.

Dzienniki stambulskie zamieszczają gorące artykuły, poświęcone pamięci generała Bema, nazywając go bojownikiem za wolność uciśnionych narodów.

Konstantynopol, 19. 6. 1929.

Zwłoki gen. Bema przybędą tutaj z Aleppo dnia 24 bm. i tegoż dnia odwiezione zostaną do Polski.

Tureckie sfery rządowe i społeczne przygotowują wielkie uroczystości na przyjęcie i pożegnanie zwłok bohatera. Uroczystości te przybiorą charakter manifestacji ogólnie narodowej.

Tarnów, 19. 6. 1929.

Komitet uroczystościowy ku czci gen. Bema wzywa wszelkie reprezentacje władz, społeczeństwa itp., zamierzające wziąć udział w uroczystościach bemowskich dnia 30 czerwca br. aby zechciały przesłać o tem zawiadomienie z podaniem składu delegacji pod adresem Komitetu uroczystości gen. Bema w Tarnowie.

Zydzi demoralizatorami i siewcami anarchizmu

Proces anarchistyczny w Krakowie. — Żyd na ławie oskarżonych. — Nawoływał robotników do zbrojnej rewolucji. — Burzyciela skazano na 4 lata więzienia

Kraków, 18. 6. 1929.

Wczoraj odbył się przed Trybunałem Sąd Prисяgłych proces anarchistyczny. Na ławie oskarżonych zasiadał 24 letni żyd Saul Flisch Weindling.

Żyd ów oskarżony było to, że utrzymywał sto sunkiz tzw. Berlińską Międzynarodówką Anarchistyczną - Syndykalistyczną i kolportował jej odezwy. Berlińska Międzynarodówka w tych odezwach

zwracała się do robotników polskich o podjęcie walki i o wystąpienie na ostateczny bój z dyktaturą faszystowską w Polsce z kapitałem i państwem. Odezwy zalecają metody rewolucyjnej walki klas t. zn. bomby, zamachy wreszcie zbrojne powstanie. Kończą się one wezwaniem „Niech żyje rewolucja! Niech żyje anarchizm!“

Weindling próbował osłabić swą winę, mimo to sąd skazał go na 4 lata ciężkiego więzienia.

Echa ohydnej zbrodni w powiecie toruńskim

Ustalono tożsamość kobiet zamordowanych pod Ostaszewem. — Morderce znany, lecz ukrywa się przed ręką sprawiedliwości

Toruń, 19. 6. 1929.

Policji powiatu toruńskiego po znużonych dochodzeniach udało się wpaść na trop sprawy bestjańskiego zamordowania 2-ch kobiet, których zwłoki znalezione były w dniu 8-go bm. zakopane w ziemi w pobliżu Ostaszewa. Równocześnie ustalono tożsamość ofiar morderstwa.

Okazało się, że starszą zamordowaną kobietą jest Franciszka Komorowska, lat 36, urodzona w Miercu, (wojew. Kieleckie), robotnica sezonowa. Druga, młodsza — to jej nieślubna córka Genowefa lat 11, urodzona w Pigży, powiat toruński.

Domniemanym mordercą jest Leon Makselson niby kowal a w istocie żebrak — włóczęga. Pracował kiedyś w Nawrze w kuźni swego ojca. W r. 1919 ożenił się z Rozalją z Murawskich z Chełmży, z którą miał 2 dzieci: Edmunda i Irenę. Po dwóch latach pożycia porzucił żonę i dzieci, z którymi mieszkał kolejno w Bielczynie i w Gostkowie, później w Chełmży — i poszedł na włóczęgę. Po pewnym czasie powrócił i jakiś czas żył z rodziną lecz w roku 1926 ponownie ją porzucił, by już więcej nie wrócić. Włóczył się po świecie trochę pracując sezonowo na roli, trochę żebrząc.

W roku 1927, w pewnym majątku w Małym Czystem poznał się z Komorowską, która była tam na robocie sezonowej. Od tego czasu wałęsali się we troje: Makselson i Komorowska ze swoją córką

W roku zeszłym wspólnie byli na kopaniu buraków w Łysomicach. Po ukończeniu kopania M. za prowadził Komorowską do swoich krewnych w Papowie Tor., gdzie przedstawił ją jako swoją żonę, krewni ci nie znali jego prawowitej żony. Spędzili w Papowie zimę a z wiosną br. znów poszli na włóczęgę.

Wpierwszych dn. czerwca nocowali wszyscy troje w oherzy w Ostaszewie. Od tego dnia nie wiadomo ich już razem a w kilka dni później znaleziono w pobliżu drogi zakopane w ziemi zwłoki kobiet.

Niektóre osoby, z którymi trójka ta stykała się w ostatnim czasie zeznały, że Makselson wyrażał się, iż chętnie pozbyłby się kobiet, które zaczynają być mu uciążliwymi. Wynika więc stąd, że sprawcą morderstwa może być tylko Makselson który od dnia wykrycia zbrodnicznika, jak kamfora Rysopis Leona Makselona: lat 34, wzrost ok. 1.70 m. włosy ciemnoblonde, zarost ryżowy, wazy za niedbane, barczysty i krępy, wzdłuż nosa od góry do dołu blizna (z czasów wojny) lewą ręką ma krótszą (również wskutek postrzału na wojnie), na serdecznym palcu lewej ręki ma wytatuowany pierścienek z oczkiem na pierśsiach również tatua wane podobny kobiet.

Ktoby spotkał gdziekolwiek podobny typ, proszony jest o powiadomienie policji.

KRONIKA RADJOWA.

Jadą po laury czy po klęskę.

Wczoraj wyjechała z Warszawy do Budapesztu na Międzynarodowe zawody Hippiczne ekipa jeźdźców polskich pod przewodnictwem pułk. Trzaska — Durskiego.

Zjazd Oficerów Rezerwy z całej Polski.

Dnia 28, 29, i 30 czerwca odbędzie się w Katowicach Zjazd Oficerów Rezerwy z całej Polski. Marsz. Piłsudski wygłosi mowę powitalną przez radjo.

Ofiary Dunaju.

Donoszą z Wiednia, że podczas kąpienia się w Dunaju utonęło onegdaj 7-mioro ludzi.

Jak kot wznicił pożar domu?

W pewnej miejscowości na Węgrzech w gospodzie odlatująca z pieca kuchennego iskra wpadła do sierci opodal leżącego kota. Sierć zaczęła się żarzyć Kot wyskoczył na słomę pokryty dach i tak spalił się dom cały.

Znowu wybuch wulkanu.

Japoński wulkan Comataks wznowił swoją działalność. Strumień lawy zniszczył 2 wioski. Do konuje się ewakuacji ludności z okolic zagrożonych.

Podróże ministra Stresemanna.

Minister Stresemann zwiedził wczoraj wystawę w Barcelonie. Dzisiaj pojedzie do Paryża.

Wynalazca telefonu, telegrafu i radja został margrabią.

Znany uczonej i wynalazca Marconi otrzymał od króla włoskiego tytuł dziedzicznego margrabiego.

Obrady Międzynarodowej Konferencji Pracy.

Międzynarodowa Konferencja Pracy obradowała wczoraj nad sprawami, dotyczącymi ochrony przed nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy.

Miasto istniejące 700 lat.

Finlandzie miasto Abo obchodziło dnia 18 bm. 700-lecie swego istnienia. W uroczystościach brał udział także poseł polski.

Najpierw broją, potem przeprasają.

Na zlecenie rządu polskiego min. Patek jeszcze raz interwenjował w Moskwie w sprawie zajęć tyflskich. Komisarz Karachan powtórnie wyraził ubolewanie imieniem rządu sowieckiego.

Bójka żołnierzy francuskich z Niemcami.

W Malmedy doszło do starć między żołnierzami francuskimi i niemiecką ludnością cywilną. 1 osoba lekko ranna. Kilku cywilów oraz 4 żołnierzy aresztowano.

Daremne poszukiwania.

Wczorajszej nocy przy świetle pochodni czyniono poszukiwania za szczątkami „City of Ottawa“ i zaginionymi posozerami. Nic nie znaleziono

Katastrofa samolotowa.

Spadł samolot cywilny niedaleko miasta Chantilly we Francji. Pilot wskutek ran zmarł w szpitalu.

Min. Zaleski bawi w Portugalji.

Minister Zaleski bawił wczoraj w Lizbonie, stolicy Portugalji. Witano go i podejmowano bardzo serdecznie.

Polska czeka tego oświadczenia niecierpliwie.

Jak dzienniki berlińskie donoszą, Mac Donald w debatach nad mową tronową zajmie również stanowisko co do kwestji mniejszościowej.

Próba pobicia rekordu długości lotu.

Lotnicy Favreau i Marnier — francuzi rozpoczęli wczoraj o 5,30 lot, mający na celu pobicie rekordu światowego długości lotu w zamkniętej przestrzeni.

Międzyn. Kongres Naukowej Organizacji Pracy.

W Paryżu odbędzie się od 19 — 23 Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji Pracy. Weźmie w nim udział także Polska. Od Kongresu oczekuje się korzystnej wymiany zdań na temat racjonalizacji pracy.

Rząd francuski aprobuje raport rzeczoznawców.

Francuska Rada Ministrów obradowała wczoraj nad sprawą odszkodowań i długów zewnętrznych. Rada aprobowala propozycje rzeczoznawców reparacyjnych i uchwaliła doprowadzić do ich ratyfikacji.

Sowiecki lot transatlantycki.

Sowiety organizują lot transatlantycki Moskwa — New Jork. Przelot odbędzie się na samolocie „Kraj Sowieców“. Kierować będzie statkiem znany pilot rosyjski Szestakow.

Odkrycie wielkich pokładów węgla na Syberji.

Na Syberji w okolicach Semipalatynska odkryto bogate złoża węgla kamiennego i wielkie pokłady lupka dachowego.

W imieniu „Świętej Korony Stefana“.

Wyroki na Węgrzech będą odtąd zapadały za miast w imieniu państwa jak dotychczas — w imieniu „Świętej Korony Stefana“.

Polska głównym dostawcą nierogacizny.

Na ogólną liczbę sprowadzonej w maju br. do Czechosłowacji nierogacizny w wysokości 64 128 sztuk Polska sama jedna dostarczyła 46 628 sztuk.

Już czas --

odnowić przedpłatę na lipiec

Przypiecztowanie przyjaźni polsko-węgierskiej

Traktat arbitrażowy i pojednawczy ratyfikowany przez parlament bukareszteński

Budapeszt, 19. 6. 1929.

Parlament węgierski obradował wczoraj nad ratyfikacją traktatu arbitrażowego i pojednawczego z Polską, zawartego w roku zeszłym. Sprawozdawca referując tę sprawę podkreślił

że ratyfikacja traktatu będzie przypiecztowaniem przyjaźni polsko-węgierskiej.

Ustawa ratyfikacyjna została w całości i jednogłośnie przyjęta.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Chojnice, dnia 19. czerwca 1929 r.

Ku uczczeniu historycznej chwili Odezwa do społeczeństwa m. Chojnic i okolicy

Polacy!!!

Dnia 28 czerwca mija 10 lat od wiekopomnej chwili podpisania Traktatu pokojowego w Wersalu. Nominalnie Traktat ten był zakończeniem wieloletniej wojny światowej faktycznie jednak zapoczątkował on nowy okres historii świata. Jako uwidocznienie zwycięstwa idei sprawiedliwości nad ideą gwałtu i rabunku Traktat Wersalski przywrócił wolność liczny naródem jęczącym częstokroć przez wieki w niewoli butnych najeźdźców.

Zaświeciło słońce wolności narodów; Ojczyzna nasza jako pierwsza znalazła się w rzędzie Państw wyzwolonych. Od tej chwili datuje się jej zmartwychwstanie jej odzyskanie niepodległość.

I jeżeli dzisiaj stanęliśmy w pierwszym szeregu mocarstw europejskich jeżeli mamy głos w sprawach polityki międzynarodowej, jeżeli wzbudzamy podziw obcych swoją pracą i gospodarczością, jeżeli doczekaliśmy się tego, że nazwisko Polski po wszystkich zakątkach świata wymawia się z szacunkiem to nie bądźmy zarozumiali i zbyt dumni, a popamiętajmy o tych, co zjedli z nas pęta hańbiącej niewoli i dali nam życie.

Cześć tym budowniczym Polski!!!

Ku wspomnieniu i uczczeniu wiekopomnych chwil przez społeczeństwo polskie w Chojnicach odbędzie się uroczyste zebranie z przemówieniami i śpiewem miejscowego chóru męskiego Lutni w sali Hotelu Centralnego w dniu 23 czerwca br. o godzinie 15.

Wzywamy wszystkich Polaków miasta i okolicy aby wzięli w zebraniu tym jaknajliczniejszy udział.

Stronnictwo Narodowe

- Związek Tow. Powstańców i Wojaków Obwód Chojnice
- Towarzystwo Powstańców i Wojaków Chojnice
- Wydział Młodych O. W. P. Obóz Wielkiej Polski
- Zjednoczenie Zawodowe Polskie, Zw. Robotn. i Rzem.
- Polski Związek Kolejowców, Lutnia, Związek Podof.
- Rezerw. Koło Chojnice, Towarzystwo Ludowe
- Narodowa Partja Robotnicza, Tow. Zgoda pod opieką św. Józefa, Cech Fryzjerów i Perukarzy, Związek Niższ.
- Urzedn. Pocztowych. Tow. Ginnastyczne Sokół gniazdo Chojnice.

Winszujemy zaszczytnego odznaczenia.

Pan Józef Lubecki został w tych dniach odznaczony honorową odznaką Frontu Pomorskiego za zasługi położone przy objęciu Pomorza przez wojska Polskie. Winszujemy p. Lubeckiemu zaszczytnego odznaczenia.

Wycieczka Szkoły Powszechnej Żeńskiej do Charzykowa.

Tutejsza szkoła powszechna urzędza jutro dnia 20 bm. wycieczkę do Charzykowa (Letnisko Klubu Żeglarskiego). Wymarsz z dziedzińca szkolnego o godzinie 10.30. Rodziców i przyjaciół młodzieży szkolnej serdecznie zaprasza

Dziarnowski, kierownik szkoły

Kto wygrał główną premję Kom. Kasy Oszczędn. miasta Chojnic?

Główna wygrana w wysokości 20 złotych przy losowaniu premij książeczek oszczędnościowych Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Chojnic padła na książeczkę nr 157. Jak stwierdzono jest właścicielką tej książeczki uczennica 3-ciej klasy szkoły; wydziałowej Juljanna Banasiakówna, córka wóznego Sądu Okręgowego p. Banasiaka. Zaprowadzony przez Kom. Kasę Oszczędności w Chojnicach zwyczaj rozlosowywania nagród pomiędzy uczniów i uczennice posiadające książeczki oszczędnościowe tej kasy, należy pochwalić. Powinien on też naszą młodzież szkolną zachęcić do cnoty oszczędzania.

Apel do wyborców miasta Chojnic.

W roku bieżącym odbędzie się wybory do Rady miejskiej. Wobec zbliżającego się terminu zestawienia spisu wyborców przypominam się mieszkańcom miasta naszego obowiązkiem zgłaszania w miejskim biurze meldunkowym swego przybycia do Chojnic oraz o każdej zmianie mieszkania swego.

Listy wyborców zestawione być muszą bowiem według spisu ludności prowadzonym w tut. biurze meldunkowym, a ewentualnie nieścisłości list wyborczych podlegają bardzo często na winie mieszkańców tych, którzy albo wcale się nie zgłosili, albo też nie zgłosili zmiany swego mieszkania.

Bacność właścicieli i lubownicy balkonów i ogródków kwiatkowych.

Tow. Upiększenia miasta donosi nam, że w miesiącu sierpniu rb. będzie premjowało najpiękniejsze kwiatami ozdobione balkony, okna i ogródki przy ulicach.

Wyznaczono pięć nagród pieniężnych w wysokości 50, 40, 30, 20, 10 zł. oraz liczne jeszcze dyplomy.

Konkurs rozstrzygać będzie Komisja wybrana z grona Magistratu, Tow. Upiększenia miasta i z obywateli miasta Chojnic.

Szanowne obywatelstwo uprasza się zatem o dołożenie wszelkich starań do osiągnięcia jaknajlepszego wyniku pierwszego tegoż konkursu kwiatów w Chojnicach.

Dzień odbycia się konkursu zostanie jeszcze ogłoszony przez naszą prasę miejscową.

Powrócił do rodzinnych pieleszy.

Władze niemieckie wydały naszym władzom dobrego ptaszka i to niejakiemu Franciszka Strzeleckiego z Bydgoszczy. Otóż swego czasu Strzelecki przekroczył nielegalnie granicę polską i udał się do Niemiec Tam popełnił rozmaite przestępstwa np. kradzież roweru fałszowanie dokumentów i napady z bronią.

Po odcierpieniu kary w Niemczech przybył do Polski gdzie ma również kilka sprawek na sumieniu.

Zjazd Motocyklistów Pomorza.

Przygotowania do zjazdu motocyklistów w naszym mieście idą w szybkim tempie. Utworzony komitet przyjęcia w naszym mieście uzgodnił już program dnia z Klubem Motocyklistów w Grudziądzu, urządzającym zjazd. Program jest nadzwyczaj urozmaicony zdradzamy jedno: Korso kwiatowe przez miasto z orkiestrą na samoch. dalej wyjazd motocyklowych gości nad Charzykowskie jezioro, gdzie motocykliści będą gośćmi Klubu Żeglarskiego itd. Jest to pierwszy zjazd motocyklowy tego rodzaju w Polsce. Przyjazd motocyklistów nastąpi w niedzielę rano około godz. 9. Szczegóły i program w najbliższych numerach naszego pisma. W zjeździe mogą brać udział wszyscy motocykliści również dozwolony jest udział pań. Stawić się powinni motocykliści z powiatów chojnickiego, sepeleńskiego i tucholskiego.

Niedzielne święto sportowe gimnazjastów chojnickich.

Tym razem niebiosy okazały się łaskawsze jak zwykle dla gimnazjastów w dniu święta sportowego. Spotkał zato młodzież gimnazjalną zawód innego rodzaju: publiczność stawiała się w niewielkiej tylko liczbie. Jak wykazują rozsprzedane bilety nie było jej wiele więcej ponad setkę. Nie dziwimy się jednak że zbytnio stanowisku lwiej części publiczności chojnickiej, która wolała pójść do cyrku (a raczej gapić się przed cyrkiem) niż spędzić kilka przyjemnych chwil na boisku w lesie miejskim.

Zgodnie z programem wyruszyła młodzież gimnazjalna o godz. 14 do lasu z orkiestrą Zakładu Poprawczego na czele. Po przybyciu na boisko zaroilo się wnet od młodych „sportowców” ubranych w biały strój lekkoatletyczny. Przeważną część programu właśnie wykonali najmłodsi bo z klasy I. do V. Wesoły gwar beztrudniej młodzieży rozlegał się na boisku do samego końca zawodów. O godz. 14.30 zaczęły się zawody pod ogólnym kierownictwem p. prof. Szczepańskiego. Uczniowie niższych klas wykonali pod okiem pp profesorów i starszych uczniów różne ćwiczenia gry i zabawy. Były więc wyścigi w workach, biegi na czworakach, obfitujące w humorystyczne momenty. Inne klasy znów rozegrały między sobą biegi sztafetowe. Ciekawe były także ciągnięcie liny i rzut piłką-uzatą. Dobrze wypadły także rozgrywki w piłkę siatkową między klasami IVa i IVb. Pierwsza partja kończy się nieprzekonywującym zwycięstwem IVa. w stosunku 17 : 15. Partja druga się jednakże rewanżują w drugiej partji bijąc bezapelacyjnie klasę IVa. 15 : 5 i w rezultacie zwyciężają w stosunku 30 : 22.

Odbłyły się także dwie konkurencje lekkoatletyczne trójboju dla chłopców i młodszych. W trójboju dla chłopców, składającym się z a) biegu 40 m b) skoku w dal, i c) rzutu piłką palantową zajęli miejsca I Turzyński 40 punktów, II Lamparski 39 pkt. II Kutzner 37 pkt. O ile w tym trójboju wyczyny były bardzo wyrównane, o tyle w trójboju dla chłopców zwyciężył bezapelacyjnie Szwemin uzyskując 49 punktów przed Mazurkiewiczem który zebrał już tylko 39 pkt. Na trzecim miejscu usadowił się Kałużny mając 36 pkt. Najlepszym wynikiem uzyskanym w tym trójboju był skok w dal 5,25 m. Jest to wynik bardzo dobry. Dobry czas osiągnięto także w biegu na 60 m. — 7,8 sek. Dość dobre rzuty uzyskali młodzieńcy także w rzucie granatem.

Ogółem biorąc wyniki osiągnięte przez młodych gimnazjastów — należy uważać za dobre a gry i zabawy wykazały rutynę i doskonale wyćwiczenie wykonawców.

Po zawodach i popisach uczniów niższych klas przeprowadzono wzorowe lekcje gimnastyki w wykonaniu uczniów klas V., VI. i VII. Lekcja wypadła bez zarzutu ku ogólnemu zadowoleniu widzów. Z wielkim zainteresowaniem przypatrywała się publiczność rozgrywce w piłkę koszykową między klasą VI a VII. Ta ostatnia wykazała swą wyższość nad rywalką już w pierwszej połowie i zwyciężyła ostatecznie w stosunku 15 : 8. Szkoda tylko, że uczniowie klas wyższych nie pokazali więcej zwłaszcza że np konkurencje lekkoatletyczne objęte programem, jednakże nieprzeprowadzone — dostarczyłyby dużo emocji publiczności.

Niedzielne święto sportowe młodzieży gimnazjalnej wykazało, że gimnazjaści chojniccy są w dość wysokiej mierze usportowani że są zdrowi fizycznie. Oby to zdrowie fizyczne szło w parze z zdrowiem moralnym w myśl przysłowia: „W zdrowym ciele zdrowy duch.”

Z klubu tenisowego.

Na wczorajszym zebraniu klubu tenisowego ustalono nowy plan gry, który jak dawniej znajdować się będzie na placu tenisowym oraz w składzie p. Stamma przy Rynku. Zmiana planu nastąpi co 2 tygodnie. Poza tem uchwalono urządzić turniej klubowy, w którym udział mogą wziąć wszyscy członkowie klubu tenisowego, który odbędzie się w czwartek piątek i w sobotę 20, 21 i 22 bm. Wszelkie reklamacje oraz zażalenia skierować należy do p. Stamma albo do p. Kirsteina.

Cyrkówka Ryta.

W środę dnia 19 bm. kino Nowości wyświetla wruszający romans cowbojki i akrobataki pod tyt. Cyrkówka Ryta. Film ten to wielka parada, cyrkowa, niebawyła pokaz tresowanych koni lwów i panter akrobataki żonglerka noża mi, ekwilibrystyka W rolach głównych występują: Dorota Gulliver uroczą i zniewalającą serca mistrzowi akrobataki sportu oraz Hoot Gibson, genialny aktor i mistrz lekkiej atletyki, zwany także królem cowbojów.

WIADOMOŚCI Z POWIATU

Potworny czyn zbroczęca.

Rytel. W niedzielę, dnia 16. 6. 29 r. zanotowała kronika policyjna w Rytle potworny w swoim be stjalstwie zbrodnię pewnego zbroczęca. Oto jej przebieg:

W dniu tym, ożywione swobodną rozmową i coby tylko wysłuchaniem w Rytle nabożeństwem, wracali do domu dwie dziewczynki z Zapędowa, gminy, położonej niedaleko od Rytle. Jedna z nich była lat 10, druga 11. Nagle napadł je jakiś mężczyzna, rzucił obie o ziemię i następnie, mimo lamentu i wywołanego przez dziewczynki wrzasku obie w sposób potworny kolejno zniewolił. Niedługo na tem jeszcze, w końcu pobił je, sam zaś się ulotnił.

Całe zajście odbywało się miespostrzeżenie w życie za lasem. Obie dziewczynki wskutek opisanego wypadku poniosły na całym ciele ciężkie obrażenia i musiały się udać w opiekę lekarską.

Sprawca jednak nie liczył się z następstwami i z zemstą, która niebawem zbliżyła się w postaci przodownika Policji Państwowej. Powiadomiony o wypadku komendant Posterunku Policji Państwowej w Rytle, p. przodownik Śliwicki bowiem matychmiast wdrożył energiczny pościg i dochodzenia, które już dnia następnego doprowadziły do aresztowania sprawcy w postaci niejakiemu 24 letniemu D. z Rytle, który na skutek nagromadzonych dowodów i pod wpływem badania policyjnego przyznał się do potwornego czynu.

D. został oddany do dyspozycji Sądu w Chojnicach i należy się spodziewać, że zbrodniarza - demoralizatora nie minie zasłużona kara kilkanaście lat domu karnego. Jednostki bowiem, które nie mogą, lub nie chcą się stosować do zasad życia społecznego, które zagrażają — jak w tym wypadku — niewinnym dziewczętom, muszą być z reszty społeczeństwa wyeliminowane jako jego rozsądni, a na to właśnie służą różne „przytulki” np. domy karne, gdzie jednostka taka ma możliwość się poprawić, gdyż w przeciwnym razie — i tak kiedyś marnie zginie. (n)

Zebranie Stronnictwa Narodowego w Czersku.

Czersk. W niedzielę dnia 16. 6. 29 r. odbyło się u nas zebranie Stronnictwa Narodowego przy niezbyt dużym udziale osób. Jako referenci występowali pp. poseł Szturmowski i b. poseł Sołtysiak. Obaj panowie w szczególności omówili obecną sytuację polityczną w kraju i dali zebrany w streszczeniu obraz o ogólnem naszym położeniu państwowem. Przemówienia pp. mówców przyjęto przychylnie. Po ukończeniu zebrania odśpiewano w skupieniu „Boże coś Polskę”. (n)

Giełda bydłęca

Poznań, dnia 18. 6. 1929.

Bydło:	
A. Woły:	
a pełnomięsne wytuczzone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezapręgane	164—170
b) pełnomięsne wytuczzone woły od lat 4 do 7	148—156
B. Stadniki:	
a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	160—170
b) pełno mięsne młodsze	148—156
c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione stare	130—136
C. Jałówki i krowy:	
a) pełnomięsne, wytuczzone jałówki, najwyższej wartości rzeźnej	156—160
b) pełnomięsne, wytuczzone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7	144—150
c) starsze wytuczzone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki	130—136
d) miernie odżywione krowy i jałówki	104—110
e) liche odżywione krowy, jałówki	70—90
Cieleta:	
b) najprzedniejsze cielęta tuczzone	190—200
c) średnio tuczzone cielęta i naprzędniejsze ssaki	170—176
d) mniej tuczzone cielęta i dobre ssaki	144—150
e) liche ssaki	120—130
Owce:	
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	140—150
c) miernie odżywione skopy i owce	120—130
Swinie:	
b) pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi	230—236
c) pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi	222—228
d) pełnomięsne od 80 do 100 kg. żywej wagi	214—220
e) mięsne swinie ponad 80 kg.	206—211
f) maciory i późne kasty	180—194

RUCH w TOWARZYSTWACH

Zebranie Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego filja Chojnice odbędzie się w środę dnia 19 czerwca o godzinie 7-ej wieczorem w lokalu p. Locha przy Rynku. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy pomiędzy innymi wyjazd do Poznania. Wobec tego przybycie wszystkich członków konieczne.

Goście i sympatycy mile widziani. Zarząd. **UWAGA!!! Sokół Chojnice!** Ćwiczenia zlotowe dla druhów odbywać się w środy i piątki o godz. 8-mej wiecz. na Placu Piastowskim. Czołem! Naczelnik.

Klub Żeglarski Chojnice. W czwartek 20 bm. wycieczka szkoły żeńskiej do Charzykowa Sternicy łodzi stawią się o godzinie 3 po południu przy przystani.

Związek Pracodawców, Chojnice. W czwartek dnia 20. bm. o godzinie 8-iej wieczorem odbędzie się zebranie w hotelu p. Engla.

Związek Urzędników Kolejowych. W czwartek dnia 20 czerwca o godzinie 18-tej odbędzie się w lokalu p. Jajdzewskiego nadzwyczajne zebranie. Referat wygłosi p. rezes okręgowy. Uprasza się o li czne przybycie członków. Zarząd.

Tow. Pszczelnicze Chojnice. W niedzielę dnia 23 bm. odbędzie się zebranie miesięczne u prezesa p. Rohdego w Chojnicach ulica Prochowa nr. 8. o godzinie 2-giej popoł. Porządek obrad wybór delegata na Zjazd Wielkopolskich Tow. Pszczelniczych 2. Zameldowanie pni na wrzopy, 3. prace praktyczne w pasiece. Zarząd.

Kółko Rolnicze Chojnice. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę dnia 23 bm. o godzinie 12-tej w lokalu p. Jajdzewskiego (Restauracja pod Złotym Lwem). O liczny udział członków jak i gości prosi Zarząd.

Obwieszczenie.

Lista płatników komunalnego podatku od psów za rok 1929/30 wyłożona jest w czasie od 19—28 bm. w ratuszu pokój 12. Uiszczenie podatku do Miejskiej Kasy Podatkowej winno nastąpić do 1 lipca rb. Przeciw opodatkowaniu można wnieść odwołanie do Magistratu w ciągu 4 tygodni po doręczeniu nakazu płatniczego. Chojnice, dnia 18. czerwca 1929 r. 1336

Magistrat.

Obwieszczenie.

W myśl artykułu 47 ustawy z dnia 11. 8. 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Nr. 94 poz. 747) podajemy do wiadomości, że korporacje miejskie postanowiły pobierać na rok budżetowy 1929/30 następujące komunalne dodatki do podatków państwowych: 1337

podatek gruntowy: 80% państw. podatku gruntowego
podatek dochodowy:

- a) przy dochodzie ponad 1 500,-zł. do 24 000 zł. = 4 proc. dochodu;
- przy dochodzie ponad 24 000,-zł. do 88 000 zł. = 4 1/2 proc. dochodu;
- przy dochodzie ponad 88 900,-zł. 5 proc. dochodu;
- b) 3% dochodu z uposażeń służbowych i wynagrodzeń za najemną pracę, poczynając od 15. stopnia skali,

podatek przemysłowy: 1/20 części państwowego podatku od obrotu;

opłatę kanalizacyjną: 80 proc. katastralnego podatku budynkowego.

Chojnice, dnia 17. czerwca 1929 r.

Magistrat.

Ogłoszenie

Nadleśnictwo Państwowe Gielon

sprzeda na publicznej licytacji dnia 26. czerwca b. r.

drewno użytkowe i opałowe

z rewiru Pleeno, Ostrowo, Okręglak, Olszyny, Gielon i Spirwia. Licytacja odbędzie się w lokalu p. Jankowskiego w Męcikale punktualnie o godz. 9. rano. Płacić należy zaraz. 1334

Państwowy Nadleśniczy.

Nadleśnictwo Państw. Rytel

sprzeda w dniu 24. czerwca br. o godz. 9 rano w drodze ustnego przetargu

drewno użytkowe i opałowe

w lokalu p. Pozorskiego w Rytle. 1343

Nadleśniczy Państwowy.

Kwót mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski“	lipiec 1929	2,89 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia 192

KINO NOWOSCI

W środę 19. bm. o godz. 8.30

Wzruszający romans cowboya i akrobatki pod tytułem

Cyrkówka Ryta

Wspaniały dramat cyrkowy. Wielka parada cyrkowa. Niebywały pokaz **tresowanych koni, lwów i panter**. Akrobata! Zonkierka nożami! Ekwilibrystyka! W rolach głównych znieśmiałająca serca i zmysły uroczka: **Dorota Gulliver** mistrzyni akrobatyki i sportu. Genjalny aktor mistrz lekkiej atletyki „król cowbojów“ **Hoot Gibson**.

Klub Żeglarski Chojnice

Kapieleśko Charzykowo!

Eldorado sportu i rozrywki. Kwatera główna dla Automobilistów. Lasy, woda, garaże samochodowe. Miejsce pobytu dla letników.

W niedzielę, dnia 23. czerwca 1929 r. Po południu od godziny 2-giej

korso z orkiestrą

(motocyklistów z całego Pomorza) ulicami miasta do Charzykowa.

Od godz. 3-ciej uroczystość wianków tamże.

W programie przewidziane są wśród inn.: Koncert orkiestry nad jeziorem. Występy Tow. Śpiewu „Lutnia“, pojedynki rybacki, jazdy żaglowców w eska-drach, zabawy ludowe, puszczenie balonu, strzelanie do tarczy, spalanie zniczów na jeziore, noc wenecka, popisy żaglowców oraz inne niespodzianki.

Uwaga! **Występ sławnej trupy akrobackiej „The Nelsons“.** Nadzwyczajne produkcje przy potrójnym prężniku z trapezem. Odpalenie ognia sztucznego, Sz. Publiczność do jak najliczniejszego udziału zaprasza **Zarząd.**

Autobusy pomiędzy Chojnicami a Charzykowem kursują co pół godziny. W razie niepogody odbędzie się uroczystość 29. bm. (św. Piotra i Pawła). 1340

Przetarg.

Prace remontowe i to:

- I. dekarские i blacharskie
- II. murarskie
- III. malarskie

przy budynkach Państw. Gimnazjum w Chojnicach mają być wydane w drodze przetargu publicznego.

Słabe kosztorysy otrzymać można za opłatą 1 zł. w kancelarii Państw. Urzędu Budownictwa Naziemnego w Chojnicach, Dworcowa 8, dokąd uprasza się również nadsyłać oferty w zalakowanej kopercie dla każdej pozycji oddzielnie z dołączeniem kwitu Kasy Skarbowej na złożone wadium w wysokości 5 proc. oferowanej sumy. 1342

Otwarcie ofert nastąpi w poniedziałek dnia 1 lipca o godz. 10-tj w obecności ewtl. przybyłych reflektantów.

Zastrzeżenie prawo dowolnego wyboru oferenta. Chojnice, dnia 17. czerwca 1929 r.

Państw. Urząd Budow. Naziemnego.

Bracia Hubert, Gdańska 18 Drogerja

Rok zak. 189 — Tel. 219

Artykuły fotograficzne — Mydła toaletowe

Perfumy — Farby — Tapety —

Oliwy do maszyn.

Wielki wybór — Ceny przestępne.

Polecam samochody marki:

Cadillac, LaSalle, Oakland, Chevrolet

1927 sprzedano więcej niż milion.

Wielkie, silne, wygodne z zaletami samochodów luksusowych, ulubione, ponieważ elegancie. Również jako samochody ciężarowe i dostawowe, prężkie, pewne i gospod.

Bulck, Oldsmobile, Pontiac

Samochody osobowe i ciężarowe
—: po korzystnych warunkach zakupu —:

Ryszard Gehrke,
Centrala samochodów — Chojnice
Telefon 108.

Licytacja przymusowa

W piątek, 21. b. m. o godz. 12.00 w poł. sprzedam w Brusach na rynku przed oberżą p. Kiedrow skiego największej dającemu za gotówkę:

- 1 bufet,
- 1 leżankę,
- 1 zegar
- 1 fortepian
- 2 szafy do bielizny
- 1 biurko
- 4 koła bez okucia
- 1 kanapę.

Winkowski
Kom. sąd. 1344

1 piec kaflowy biały,
1 okno podwójne,
1 3 drzwi

z powodu przebudowy zaraz na sprzedaż.

Skład Mebli,
Młyńska 17.

Mój dom

wiłę w 1911 r. budowany z ogrodem owocowym i warzywnym (ogród można zaraz objąć) razem 20 a wielkie za 20.000 zł. przy 10.000 zł. wpłaty (reszta zostanie jako hipoteka) sprzedam Polakowi-katolickowi.

Kazimir
Człuchowska 70

Najlepszych gatunków papy, **destyl. smoły,**
lepnik,
wapno

i wszelkie inne artykuły budowlane odda od dziś niżej cen konkurencyjnych.

Felski, Brusy
Cement w najbliższych dniach. 1316

Zgubiony

weksel na 100 zł. wystawca **Dąbrowski Tuchola 1345**

unieważniam
Jan Brahl.

Poszukuję rzetelnego zająca jako współnika w zyskowym przedsięwzięciu z około 10.000 zł. (kawaler 30-letni).

Oferty z podaniem zapewnienia pod nr. 1339 do ekspedycji Dziennika Pom.

Początkujące

panienki

do ekspedycji i do kasy poszukują 1326

Bracia Hubert
w. J. Hubert
Drogerja, Perfumerja,
Handel Farb i Tapet
Chojnice, Gdańska 18.

Poszukuje się zaraz

szofera-
ślusarza

do taksówki.
A. Kosiedowski,
Gdańska 20.

Lokomobile

12 P. S. w dobrym stanie sprzedam zaraz Zgłoszenia do eksp. pod nr. 1318

Olej

do pieczenia poleca 1316

Antons Pierzyński
Gdańska 5.

Poszukuję od 1. lipca br.

dziewczyny.

Zabielska
Strzelecka 20. 1335

Dla sportu tenisowego:

Rakiety Staub'a
piłki tenisowe
od 3 zł. począwszy

Artykuły wprost z fabryki sprowadzone, dlatego ceny umiarkowane.

Ludwik Rasch

Na sezon kąpielowy:

Kostjmy kąpielowe
kapy kąpielowe
manekiny gumowe do pływania.